

หลักสูตรฝึกอบรม การทำหมอมตุ้ม จำนวน 6 ชั่วโมง

1.ความเป็นมา

ตามนโยบายและจุดเน้นของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ที่มุ่งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ให้แก่ประชาชนทุกช่วงวัย โดยเน้นการยกระดับสมรรถนะด้านอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน เศรษฐกิจฐานราก และการสร้างโอกาสในการมีงานทำและรายได้อย่างยั่งยืน

การจัดหลักสูตรอาชีพระยะสั้น “การทำหมอมตุ้ม” เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากเป็นอาชีพที่ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น ลงทุนต่ำ สามารถเริ่มต้นประกอบอาชีพได้ง่าย และมีตลาดรองรับทั้งในระดับชุมชนและเชิงพาณิชย์ อีกทั้งยังสามารถต่อยอดสู่การสร้างอาชีพเสริม อาชีพหลัก หรือพัฒนาสู่ธุรกิจขนาดย่อม (SMEs) ได้

หลักสูตรดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาศักยภาพประชาชนด้านอาชีพของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Learning by Doing) การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจชีวภาพ-หมุนเวียน-สีเขียว (BCG Model) รวมถึงการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ การคำนึงถึงสุขอนามัย ความปลอดภัยด้านอาหาร และการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการอาชีพเบื้องต้น

ดังนั้น การจัดหลักสูตรอาชีพระยะสั้นการทำหมอมตุ้ม จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน และสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามนโยบายของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

2.หลักการของหลักสูตร

หลักการจัดการเรียนรู้เพื่อการมีงานทำ เป็นหลักสูตรที่เน้นทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และสามารถสร้างรายได้ได้จริงทันทีหลังจบหลักสูตร

หลักการเน้นประสบการณ์และการปฏิบัติ (Learning by Doing): มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติมากกว่าการนั่งฟังบรรยาย เพื่อให้เกิดความชำนาญและความมั่นใจในตัวสินค้า

หลักการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และขยายโอกาส: สอนให้ผู้เรียนรู้จักการบริหารจัดการทรัพยากร เลือกใช้วัตถุดิบอย่างคุ้มค่า และลดการสูญเสีย (Waste) เพื่อให้มีกำไรสูงสุดในเชิงพาณิชย์

หลักความยืดหยุ่นและการเข้าถึง: ออกแบบเนื้อหาให้ง่ายต่อการเข้าใจ ไม่ซับซ้อน เหมาะสำหรับผู้คนทั่วไปที่มีพื้นฐานต่างกัน และสามารถนำไปปรับใช้ได้ตามบริบทพื้นที่ของตนเอง

หลักการมีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้: เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แบ่งปันไอเดียการสร้างสรรค์ใหม่ๆ เพื่อต่อยอดจินตนาการและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในอนาคต

3.จุดมุ่งหมาย

๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาการทำแหนมตุ้ม
๒. มีทักษะในการเลือกซื้อ เลือกใช้วัตถุดิบได้
๓. มีทักษะในการคำนวณต้นทุนกำไรในการประกอบอาชีพ
๔. สามารถเป็นอาชีพใหม่ให้กับชุมชนได้

4.เป้าหมาย

ประชาชนทุกช่วงวัย กลุ่มวัยแรงงาน กลุ่มผู้พิการ หรือกลุ่มเป้าหมายตามนโยบายของรัฐบาล

5.ระยะเวลา

จำนวน 6 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 5 ชั่วโมง

6.โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพ	1.1 มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง	1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำแหนมตุ้ม 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำแหนมตุ้ม 1.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทำแหนมตุ้ม 1.4 ลักษณะของผู้บริโภค 1.5 แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการทำแหนมตุ้ม 1.6 ทิศทางการประกอบอาชีพการทำแหนมตุ้ม	1.1 อธิบายเนื้อหา 1.2 วิเคราะห์ให้ความรู้	20 นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2	ทักษะการประกอบอาชีพ	2.1 ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม 2.2. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ	๒.๑ ชั้นเตรียมการประกอบอาชีพการทำน้ำหมักหมัก๒.๒ การเตรียมวัสดุ/อุปกรณ์ ๒.๓ ขั้นตอนการทำหมักหมัก	2.1 วิทยากรให้ความรู้ 2.2 ลงมือปฏิบัติ 2.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน	-	5 ชั่วโมง
3	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	3.1 มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.1 สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำน้ำหมักหมัก 3.2 การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการทำหมักหมัก 3.3 การคิดคำนวณต้นทุนการทำหมักหมัก 3.4 การวางแผนการผลิต 3.5 การจัดการตลาดในการประกอบอาชีพอาชีพการทำหมักหมัก 3.6 การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า 3.7 การกระจายผลผลิต 3.8 การวางแผนการตลาด 3.9 การจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับการประกอบอาชีพการทำหมักหมัก 3.10 การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการทำหมักหมัก - ความต้องการของลูกค้า	3.1 วิทยากรให้ความรู้ 3.2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน	20 นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			- การขาดแคลนวัสดุ - ค่าใช้จ่ายการทำ แหนมตุ้ม - คู่แข่งทางการผลิตและ จำหน่าย 3.2 การแก้ปัญหา ความเสี่ยงในการประกอบ อาชีพการทำแหนมตุ้ม			
4	โครงการประกอบอาชีพ	4.1 มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง	4.1 ความหมายของโครงการประกอบอาชีพ การทำแหนมตุ้ม 4.2 องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ การทำแหนมตุ้ม 4.3 การเขียนโครงการประกอบอาชีพการทำแหนมตุ้ม 4.4 การตรวจสอบความเป็นไปได้ของการประกอบโครงการประกอบอาชีพ แหนมตุ้มเพื่อการมีงานทำอย่างมั่นคง	4.1 วิทยากรให้ความรู้ 4.2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน	20 นาที	-

7.สื่อการเรียนรู้

- 1.ศึกษาจากเอกสาร/ใบความรู้ /แผ่นพับ
- 2.ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน/วิทยากร/ปราชญ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น

8.การวัดผลประเมินผล

- 1.การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
- 2.แบบประเมินผลการฝึกอบรม (แบบ พต.10)
- 3.แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ พต.12)

9. เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีผลการเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผลการฝึกอบรม (แบบ พต.10) โดยมีคะแนนรวม ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐
3. มีความพึงพอใจระดับ ดี ขึ้นไป

หมายเหตุ : สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

แบบเขียนโครงการฝึกอบรม

1. ชื่อโครงการ การทำน้ำหมักคั่ว

2. ความสอดคล้องกับนโยบาย

จุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

2. ขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้จริง และการพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน

2.1 ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ และความต้องการจ้างงาน ของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

2.2 ส่งเสริมแนวทาง “Learn to Earn” ควบคู่กับการ Upskill / Reskill / New skill เพื่อให้ ผู้เรียนสร้างรายได้ทั้งในระหว่างเรียนและหลังจบการศึกษา

2.3 ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ สร้างโอกาสทางธุรกิจชุมชน และการต่อยอดผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่ม

2.4 พัฒนาทักษะและอาชีพใหม่ให้กลุ่มวัยเกษียณ เตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย สามารถสร้างรายได้ พึ่งพาตนเองได้ และลดภาระพึ่งพิงทางสังคม

3. หลักการและเหตุผล

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของ ประเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นการแก้ปัญหการว่างงานและส่งเสริมความ เข้มแข็งให้แก่ เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ 2555 ภายใต้กรอบเวลา 2 ปีที่จะ พัฒนา 5 ศักยภาพ ของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก "รู้เขารู้เรา เท่า ทันเพื่อ แข่งขันได้ใน เวทีโลก" ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีด ความสามารถให้ประชาชน ได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับ ศักยภาพด้านต่างๆพัฒนาคนไทย ให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและ เท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีความสามารถแข่งขันทั้งในระดับ ภูมิภาคอาเซียน และระดับสากลซึ่งจะเป็น การจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ ประชาชนและประเทศชาติสภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆเช่นด้าน เศรษฐกิจการเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่ ทรัพยากรธรรมชาติถูก ใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลกมนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมา มากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากจะมีการประกอบอาชีพเพื่อเป็น การเลี้ยง ตัวเองและครอบครัวแล้ว ยังมีสิ่งที่ดีถือว่าเป็นภาระหนักคืออาหารเพื่อบริโภคประจำวัน จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่มนุษย์เราจะต้องสร้างขึ้นหรือหามาทดคนโดยวิธีการต่างๆ เพื่อการอยู่รอด

จากความสำคัญดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบึงนารางจัดได้จัดโครงการฝึกอบรมการทำ การทำน้ำหมักคั่ว เพื่อสร้างโอกาสทางอาชีพ โดยมุ่งเน้นการใช้วัตถุดิบที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เทคนิคการลดต้นทุนแต่ ยังคงคุณภาพ และ การสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการแปรรูปอาหาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ เสริมหรืออาชีพ หลัก ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจฐานราก

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาการทำแหนมตุ้ม
2. เพื่อให้ผู้ฝึกอบรม มีทักษะในการเลือกซื้อ คำนวณต้นทุนกำไรในการประกอบอาชีพเลือกใช้วัตถุดิบได้
3. เพื่อให้ผู้ฝึกอบรมสามารถสร้างเป็นอาชีพใหม่ให้กับชุมชนได้

5. เป้าหมาย ประชาชนทั่วไป จำนวน 6 คน

6.วิธีการดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
1.ขั้นวางแผน (Plan) 1.1 จัดทำโครงการและอนุมัติโครงการ 1.2 ประชาสัมพันธ์โครงการฯ 2. ขั้นดำเนินการ(Do) 2.1 จัดโครงการฝึกอบรมการทำแหนมตุ้ม 3.ขั้นสรุปและประเมินผล (C) 3.1 แบบประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (แบบ พต.10) 3.2 แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ พต.12) 4.ขั้นปรับปรุงและติดตามผลการประเมิน (A) 4.1 บันทึกการนิเทศการฝึกอบรม (แบบ พต.11) 4.2 แบบติดตามผู้ผ่านการฝึกอบรม (แบบ พต.20	1.เพื่อให้ผู้ฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาการทำแหนมตุ้ม 2.เพื่อให้ผู้ฝึกอบรม มีทักษะในการเลือกซื้อ คำนวณต้นทุนกำไรในการประกอบอาชีพเลือกใช้วัตถุดิบได้ 3. เพื่อให้ผู้ฝึกอบรมสามารถสร้างเป็นอาชีพใหม่ให้กับชุมชนได้	ประชาชนทั่วไป	ประชาชนจำนวน 6 คน	บ้านเลขที่ 475/2 ม.6 ต.แหลมรัง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	วันที่ 2-3 มีนาคม 2569 เวลา 09.00-12.00 น	2,200.-บาท

7. วงเงินงบประมาณทั้งโครงการ

แผนงาน: ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบรายจ่ายอื่น โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รหัสงบประมาณ 20334330005005000001 แหล่งของเงิน 6911500

7.1 ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 1 คน x 6 ชั่วโมง x 200 บาท = 1,200.- บาท

7.2 ค่าวัสดุฝึกอบรม = 1,000.- บาท

รวมทั้งสิ้น 2,200.- บาท (สองพันสองร้อยบาทถ้วน)

8. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาสที่ 1 (ต.ค.-ธ.ค. พ.ศ. 68)	ไตรมาสที่ 2 (ม.ค.-มี.ค. พ.ศ. 69)	ไตรมาสที่ 3 (เม.ย.-มิ.ย. พ.ศ. 69)	ไตรมาสที่ 4 (ก.ค.-ก.ย. พ.ศ. 69)
โครงการฝึกอบรม การทำหมนมตุ้ม	-	2,200.- บาท	-	-
รวมทั้งสิ้น		2,200.- บาท		

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

1.นางสาวพรประภา แสนประเสริฐ

10. เครือข่าย

- 1.ปราชญ์ชาวบ้าน/วิทยากร
- 2.ประชาชนอำเภอบึงนาราง

11. โครงการที่เกี่ยวข้อง

-

12. ผลลัพธ์ (Out come)

ผู้ฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาการทำหมนมตุ้ม มีทักษะในการเลือกซื้อ คำนวณต้นทุนกำไรในการประกอบอาชีพเลือกใช้วัตถุดิบได้สามารถสร้างเป็นอาชีพใหม่ให้กับชุมชนได้

13. ตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

13.1 ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

ผู้ฝึกอบรมเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมการทำหมนมตุ้ม ไม่น้อยกว่า 6 คน

13.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

ผู้ฝึกอบรมมีผลการเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

14. การติดตามและประเมินผลโครงการ

14.1 แบบประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (แบบ พต.10)

14.2 บันทึกการนิเทศการฝึกอบรม (แบบ พต.11)

14.3 แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ พต.12)

14.4 แบบติดตามผู้ผ่านการฝึกอบรม (แบบ พต.20)

กำหนดการ
โครงการฝึกอบรมการทำหมนมตุ้ม
ระหว่างวันที่ 2-3 มีนาคม 2569
ณ บ้านเลขที่ 475/2 ม.6 ต.แหลมรัง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร

.....

วันที่ 2 มีนาคม 2569

08.00 - 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 - 09.30 น.	ปฐมนิเทศ/บรรยายพิเศษ/ทดสอบความรู้ก่อนการอบรม
09.30 - 12.00 น.	เรื่อง การฝึกอบรมการทำหมนมตุ้ม บรรยายภาคทฤษฎี ความสำคัญ การเตรียมวัตถุดิบ ศึกษาสื่อ ใบงาน แผ่นพับ คำนวนต้นทุนกำไร โดยวิทยากร (นางธนิดา นพวัตร)

วันที่ 3 มีนาคม 2569

08.00 - 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 - 19.30 น.	ปฐมนิเทศ/บรรยายพิเศษ/ทดสอบความรู้หลังการอบรม
09.30 - 12.00 น.	เรื่อง การฝึกอบรมการทำหมนมตุ้ม ลงมือปฏิบัติการทำหมนมตุ้ม สรุปลงโครงการ โดยวิทยากร (นางธนิดา นพวัตร)

หมายเหตุ รูปแบบกำหนดการหน่วยจัดการเรียนรู้สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม